Dosarul nr. 2r-2324/25 (2-25156162-02-2r-26112025)

D E C I Z I E

18 decembrie 2025 **mun. Chișinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ

al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:

Preşedintele de complet, judecătorul Serghei Dimitriu

Judecătorii: Eleonora Badan-Melnic și Violeta Gîrleanu

examinând cererea de recurs depusă de Stănilescu Aliona, prin intermediul avocatului Mazur Svetlana, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 noiembrie 2025, adoptate în cauza civilă Stănilescu Aliona către Jitari Vasilii privind stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere,

a c o n s t a t a t:

1. În data de 5 noiembrie 2025 Stănilescu Aliona, prin intermediul avocatului Mazur Svetlana, a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru către Jitari Vasilii privind stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere.
2. Stănilescu Aliona, conform buletinului de identitate, își are domiciliul în raionul Strășeni, satul Chirianca, însă, în momentul depunerii cererii de chemare în judecată, aceasta era plasată în *****„*****”, în baza confirmării eliberate de Asociația Obștească „***** – *****”, cu numărul XI-10/2 din 4 noiembrie 2025. De asemenea, aceasta este și beneficiarul asistenței juridice garantate de stat.
3. În susținerea cererii de chemare în judecată s-a argumentat depunerea cererii la Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin faptul că acțiunea are ca obiect și încasarea pensiei de întreținere, iar art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă permite intentarea unei asemenea acțiuni la instanța de la domiciliul reclamantului. S-a arătat că în momentul depunerii cererii reclamanta era cazată în *****„*****” din mun. Chișinău, motiv pentru care a ales să sesizeze Judecătoria Chișinău, sediul Centru.
4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 noiembrie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă. Drept temei legal s-a reținut art. 170 alin. (1) lit. b) din

Codul de procedură civilă, care indică restituirea cererii de chemare în judecată din motivul lipsei de competență instanței de judecată de a judeca cauza.

5. Totodată, instanța de fond a reținut că în cererea de chemare în judecată reclamanta a indicat domiciliul pârâtului în raionul *****, satul *****, iar pentru sine a indicat plasarea temporară în *****„*****”, din municipiul Chișinău, anexând confirmarea cu nr. XI-10/2 din 4 noiembrie 2025, din care rezultă plasarea, începând cu 3 noiembrie 2025.
6. În același timp, s-a constatat că, potrivit datelor din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, preluate din Registrul de stat al populației al Agenției Servicii Publice, domiciliul reclamantei figurează în raionul Strășeni, satul Chirianca, iar domiciliul pârâtului figurează în raionul *****, satul *****. Judecătorul a statuat că din confirmarea depusă nu rezultă stabilirea reședinței temporare sau a domiciliului reclamantei la adresa Centrului, iar reclamanta nu era în drept să dezinvestească instanța competentă în favoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza fiind apreciată ca ținând de competența Judecătoriei Strășeni, sediul Central, sau a Judecătoriei Edineț.

Poziția recurentului

7. Pe *13 noiembrie 2025* Stănilescu Aliona, prin intermediul avocatului Mazur Svetlana, a declarat recurs împotriva încheierii de restituire a cererii de chemare în judecată, solicitând casarea acesteia cu dispunerea primirii cererii de chemare în judecată.
8. În susținerea cererii de recurs s-a indicat că depunerea acțiunii la Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost justificată deoarece cererea vizează și încasarea pensiei de întreținere, iar art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă permite intentarea unei asemenea acțiuni și la instanța de la domiciliul reclamantului. S-a arătat, de asemenea, că la momentul depunerii cererii reclamanta era cazată la Centrul „*****” din municipiul Chișinău, fapt confirmat prin actul anexat, și această urmează a locui cel puțin 6-12 luni în acel Centru.

Legislația relevantă

9. Art. 38 alin. (1)-(4) din Codul civil

(1) Domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are reședința obișnuită. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atît timp cît nu și-a stabilit un altul.

(2) Reședința obișnuită demonstrează o legătură apropiată și stabilă a persoanei fizice cu locul vizat. La determinarea reședinței obișnuite se iau în considerare toate elementele de fapt relevante, în special durata și regularitatea prezenței persoanei în locul vizat, precum și condițiile și motivele acestei prezențe. (3) Reședința temporară a persoanei fizice este locul unde își are locuința temporară sau secundară.

(4) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decît atunci cînd cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo reședința obișnuită. Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la autoritățile competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.

10. Art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă

Acţiunea pentru plata pensiei de întreţinere şi acţiunea pentru constatarea paternităţii pot fi intentate şi în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

11. Art. 166 alin. (2) lit. b) din Codul de procedură civilă

(2) În cererea de chemare în judecată se indică:

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice şi întreprinzători individuali şi numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces.

12. Art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă

(1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:

b) instanţa nu este competentă să judece cauza;

13. Art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierii emise de judecătorii.

14. Art. 425 din Codul de procedură civilă

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

15. Art. 427 din Codul de procedură civilă

Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul şi să menţină încheierea;

b) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată;

c) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Motivarea instanței de recurs

16. Analizând argumentele invocate în recurs și examinând materialele dosarului, Colegiul judiciar va admite cererea de recurs înaintată de Stanilescu Aliona, prin intermediul avocatului Mazur Svetlana, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 noiembrie 2025 și remiterea cauzei în instanța de fond la faza intentării procesului civil, în același complet de judecată. Argumentele și rațiunile acestei soluții vor fi expuse în continuare.
17. Colegiul judiciar a constatat că în ziua de 5 noiembrie 2025 avocatul Mazur Svetlana, în interesele reclamantei Stănilescu Aliona, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată împotriva lui Jitari Vasilii, cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Centru, municipiul Chișinău, având ca obiect stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere. În cerere s-a indicat că reclamanta este beneficiară de asistență juridică garantată de stat și că, la momentul sesizării instanței, aceasta era cazată în *****„*****”, din municipiul Chișinău, care aparține Asociației Obștești „***** – *****”. În susținerea acestei împrejurări a fost anexată o confirmare în scris.
18. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 noiembrie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, reținându-se lipsa competenței de examinare a cauzei. Instanța de fond a motivat că cererea urma a fi depusă fie la instanța de la domiciliul pârâtului, indicat în raionul *****, fie la instanța de la domiciliul reclamantei, astfel cum este acesta înregistrat în Registrul de stat al populației, respectiv în raionul Strășeni. Totodată, instanța de fond a specificat că din confirmarea eliberată de Centrul „*****” nu rezultă că reclamanta și-ar fi stabilit reședința temporară sau domiciliul la adresa Centrului.
19. În continuare, Colegiul judiciar notează că în prezenta cauză urmează a fi clarificată problema dacă, în situația în care reclamanta demonstrează că la momentul sesizării instanței își avea efectiv reședința temporară la o adresă diferită de cea înscrisă în Registrul de stat al populației, aceasta este în drept să depună cererea de chemare în judecată la sediul instanței

din raza teritorială a respectivei reședințe, prin raportare la art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă și dacă, în consecință, instanța sesizată este competentă să examineze cererea.

20. În motivarea recursului, Stănilescu Aliona a susținut că este beneficiara Centrului „*****” și că urmează să locuiască în acest centru pentru femei o perioadă îndelungată, de la 6 până la 12 luni, în contextul în care este victimă a violenței în familie, iar o asemenea durată nu poate fi tratată ca o simplă prezență, lipsită de stabilitate, ci ca o ședere efectivă și de durata la adresa Centrului. În același timp, s-a indicat că adresa de domiciliu înscrisă în buletinul de identitate nu mai este actuală, întrucât aceasta nu mai locuiește de mult timp în localitatea respectivă. Deși formal plasarea are natura unei reședințe temporare, durata, stabilitatea și motivele acesteia o apropie de noțiunea de reședință obișnuită în sensul art. 38 alin. (1) Cod civil.

21. Având livrată această argumentare și materialele din dosar, Colegiul judiciar stabilește că, potrivit art. 38 alin. (5) din Codul civil, persoana al cărei domiciliu nu poate fi stabilit cu certitudine se consideră domiciliată la locul reședinței sale temporare. Or, din confirmarea anexată la materialele cauzei rezultă plasarea recurentei și a copilului minor în *****„*****”, începând cu 3 noiembrie 2025, astfel încât instanța de fond urma să aprecieze această împrejurare ca element relevant pentru determinarea domiciliului reclamantei, inclusiv în sensul aplicării art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care permite intentarea acțiunii pentru plata pensiei de întreținere la instanța de la domiciliul reclamantului.

22. Confirmarea nr. XI-10/2 din 4 noiembrie 2025 atestă fără echivoc că Stănilescu Aliona, împreună cu copilul acesteia, începând cu 3 noiembrie 2025, a fost plasată în *****și beneficiază de protecție și asistență, inclusiv juridică, în calitate de victimă a violenței în familie. În aceste circumstanțe, prin prisma articolului 38 alin. (1) din Codul civil, care definește domiciliul persoanei fizice ca fiind locul unde aceasta își are ***reședința obișnuită***, se atestă că reclamanta a prezentat probe privind locul în care se afla efectiv la momentul depunerii cererii de chemare în judecată și care constituia pentru aceasta o reședință obișnuită, în sensul legii.

23. În aceste condiții, concluzia instanței de fond privind lipsa competenței, întemeiată pe ideea că din confirmare eliberată de „*****’’ nu ar rezulta instituirea unei reședințe temporare ori domiciliului la adresa Centrului, nu poate fi validată de instanța de recurs.

24. Colegiul judiciar subliniază că scopul normelor procedurale nu este acela de a crea bariere suplimentare pentru părți, ci de a facilita accesul efectiv la justiție și soluționarea echitabilă a litigiilor. Restituirea cererii de chemare în judecată pe motivul reținut de instanța de fond, în situația în care reclamantul a motivat prin probe condițiile și circumstanțele plasării la adăpost la o adresă din mun. Chișinău (plasare care nu se poate estima anticipat cât va dura), urmând a fi considerată ca una obișnuită până la proba contrară, contravine acestui principiu fundamental.
25. Este de responsabilitatea instanțelor să adopte o abordare echilibrată și să se asigure că normele procedurale sunt aplicate într-un mod care promovează drepturile părților la un proces echitabil. Instanța de fond ar fi trebuit, cel puțin, să solicite clarificări suplimentare din partea reclamantului referitor la circumstanțele, condițiile, perioada plasării în acel Centru pentru a analiza și califica cu prudență regimul reședinței reclamantului, în loc să dispună restituirea imediată a cererii de chemare în judecată.
26. Aplicarea rigidă a prevederilor art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, fără a analiza prudent situația vulnerabilă a reclamantului și motivele plasării acesteia în cadrul unui adăpost a victimelor violenței în familie, reprezintă o abordare care sacrifică principiul proporționalității. Și accesul liber la justiție. Restituirea cererii de chemare în judecată exclusiv pe motivul reținut de instanța de fond este o măsură disproporționată, care aduce atingere drepturilor reclamantului. Intră în sarcina instanțelor de judecată să interpreteze normele procedurale într-un mod care să reducă barierele formale și să promoveze accesul efectiv la justiție.
27. Având în vedere aceste considerente, Colegiul judiciar concluzionează că instanța de fond a aplicat un formalism excesiv și a ignorat obligația sa de a asigura accesul efectiv la justiție. Cererea de chemare în judecată a fost restituită pe o bază nejustificat de formală, în condițiile în care reclamantul a demonstrat locul aflării sale la o altă reședință decât domiciliul indicat în registrele de stat. Prin urmare, încheierea contestată urmează a fi casată, iar cauza remisă instanței de fond la faza intentării procesului civil, în același complet de judecată.
28. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Stănilescu Aliona, prin intermediul avocatului Mazur Svetlana, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 noiembrie 2025.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 noiembrie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Stănilescu Aliona către Jitari Vasilii privind stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere.

Cauza civilă se remite instanței de fond la faza intentării procesului civil, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele de complet, Judecătorul Serghei Dimitriu

Judecătorii Eleonora Badan - Melnic

Violeta Gîrleanu